

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 35P/36/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4120212375
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Filip Demo
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2021:4120212375.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, sudcom JUDr. Filipom Demom, vo veci starostlivosti súdu o maloletého: T. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, dieťa rodičov - matky: E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXX/XX, XXX XX Z. a otca: F. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX, t. č. Y. Nitra, o návrhu matky na úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Maloleté dieťa, T. E., nar. XX.XX.XXXX, sa zveruje do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok.

II. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého dieťaťa, T. E., nar. XX.XX.XXXX sumu 140,00 eur mesačne, počnúc dňom 17.10.2020, pričom výživné je splatné vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky.

III. Zročné výživné od 17.10.2020 do 31.03.2021 vo výške 767,74 eura sa otec zaväzuje zaplatiť v mesačných splátkach vo výške 20,00 eur mesačne do zaplatenia spolu s bežným výživným po právoplatnosti rozsudku pod hrozbou straty výhody splátok.

IV. Styk otca s maloletým sa neupravuje.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 06.11.2020 bol na Okresný súd Nitra doručený návrh matky maloletého na určenie výživného od 17.10.2020 v sume 250,00 eur mesačne z dôvodu, že s priateľom sa rozišli a tento je väzobne stíhaný. Majú spolu dieťa vo veku 2 rokov, je na rodičovskej dovolenke a s dieťaťom momentálne žijú u rodičov v 2-izbovom byte. Doplnením svojho návrhu zo 17.03.2021 žiadala súd o zverenie maloletého do jej osobnej starostlivosti z dôvodu, že nežijú s otcom dieťaťa. Ako listinné podklady doručila súdu rodný list dieťaťa, potvrdenie o poberaní rodičovského príspevku vo výške 270,00 eur ako aj potvrdenie o poberaní prídavku na dieťa vo výške 24,95 eura, potvrdenie o príjme starej matky maloletého ako aj daňové priznanie starého otca maloletého za rok 2019. Taktiež predložila potvrdenia týkajúceho pravidelných výdavkov na dieťa, a to výšky školného a stravného v škôlke, ako aj doklady a bloky o uhrádzaní bežných potrieb maloletého týkajúce sa stravy, drogérie a oblečenia.

2. Otec maloletého sa k návrhom matky nevyjadril napriek tomu, že mu boli doručené.

3. Na pojednávaní dňa 29.03.2021 a pripojením trestného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 5T/5/2021 bolo zistené, že otec bol trestným rozkazom Okresného súdu Nitra, sp. zn. 5T/5/2021 zo 04.02.2021

odsúdený za spáchanie prečinu nebezpečného vyhrážania proti matke maloletého dieťaťa podľa § 360 ods. 1, 2, písm. b) TZ, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia. Zo skutkovej vety vyplýva, že dňa 17.10.2020 sa v čase približne o 02.00 hod. v Jelenci, v spálni rodinného domu č. 133 pod vplyvom alkoholu vyhrážal svojej družke, poškodenej E. B. tým spôsobom, že prišiel za ňou do spálne, kde jej vyčítal, že s ním nechce byť a že ho neľúbi, následne si k nej ľahol do postele a poškodená mu povedala, aby jej dal pokoj, na čo on na ňu skríkol, čo to povedala a ako poškodená ležala, tak ju obvinený F. E. pritlačil kolenami na jej hrud' a začal ju škrtiť, pričom na ňu kričal, že zabije ju, ich syna a potom seba, pričom poškodenú škrtil približne 30 sekúnd, na čo ju pustil so slovami: „nadýchni sa, za chvíľu zdochneš“, poškodená začala kričať o pomoc a obvinený jej stále kľáčal na hrudníku, následne po tom ako ho ubezpečila, že ho miluje a chce s ním byť, tak ju pustil, poškodená vyšla z domu von a zamkla za sebou vchodové dvere, na to obvinený vyskočil cez okno, utekal za poškodenou, ktorá už bežala po ulici k matke obvineného - T. E., ktorej začala búchať na dvere a povedala jej, že ju F. chce zaškrtiť, načo T. E. držala svojho syna F., ktorý dobehol poškodenú a táto sa vrátila do ich domu, kde sa zamkla, pričom po chvíli jej obvinený búchal na vchodové dvere a poškodená z obavy o svoj život a zdravie, vzhľadom na agresívne správanie obvineného pod vplyvom alkoholu zavolała políciu, poškodená pri incidente utrpela len drobné zranenia. Z priloženého zápočtu vychádza doba výkonu väzby od 17.10.2020 do 16.02.2021, z čoho vyplýva, že koniec trestu v tejto veci pripadá na apríl 2021. Otec dodáva, že dňa 30.03.2021 sa koná verejné zasadnutie v inej trestnej veci ohľadom premeny jeho podmieneného trestu na nepodmienený trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov.

4. Matka maloletého pred súdom uviedla, že, trvá na svojom návrhu a to aj z dôvodu, že dieťa od 07.04.2021 nastupuje do škôlky. Jej bežné mesačné príjmy v čistom predstavujú rodičovský príspevok a prídavok na dieťa spolu vo výške 301,00 eur. Nemá žiadny majetok vyššej hodnoty, ani nehnuteľnosť. Čo sa týka hnutelných vecí, vlastní automobil BMW 525i v hodnote cca 3800,00 eur, rok výroby 2005. Býva s rodičmi, kde sa s maloletým presťahovala dňa 18.10.2020. Príjem jej matky je 670,46 eur v čistom a k otcovi predložila daňové priznanie za rok 2019, ktorý je súčasťou spisu. Jej rodičom na výdavky na domácnosť prispievam vo výške 50,00 eur mesačne. Čo sa týka výdavkov na dieťa, ide školné 20,00 eur, stravné 36,00 eur mesačne, príspevok na ZRŠ 40,00 eur ročne, na oblečenie 50,00 mesačne, strava cca 80,00 eur mesačne, 40,00 eur plavecký kurz. Úvery ani iné vyživovacie povinnosti nemá.

5. Otec pred súdom uviedol, že by vedel prispievať minimálnou sumou na výživné maloletého. Vie, že musí prispievať, ale momentálne jednoducho nemá z čoho. Po výkone trestu sa chce nechať zamestnať, začať splácať svoje dlžoby v súvislosti s jeho trestnými konaniami, v súvislosti s jeho pôžičkou vo výške 5 000,00 eur, ktorú má od svojho kamaráta, kde sa dňa 06.08.2020 zaviazal platiť mesačne 450,00 eur. Z tejto pôžičky má splatené len 2 splátky. Taktiež chce platiť aj na dieťa a pokiaľ sa bude dať a jeho príjem mu to dovolí, tak určite aj viac. Čo sa týka tvrdenia matky, že u bývalého zamestnávateľa zarábala 1500,00 eur mesačne, toto nie je pravda. Bol to iba jeden mesiac, kedy dostal vyššiu výplatu, inak bol priemer cca 700,- eur. V bývalom zamestnaní pracoval maximálne 3 mesiace. Uviedol, že pôžička vo výške 5 000,00 eur bola vzatá z dôvodu, že potreboval vyplatiť faktúry za nájom dielne, kde si privyrábala ako automechanik a z dôvodu, že bol v tom čase PN. U bývalého zamestnávateľa BMS Bojnanský, s. r. o. pracoval ako stavebný robotník. Išlo o práce na plynových potrubiach v podzemí. Jeho príjmy v súčasnosti sú nulové, vzhľadom na nástup výkonu trestu by mohol byť zaradený do práce najskôr o 2 mesiace. Zároveň uviedol, že veľa odsúdených pre pandémiu nepracuje. Nemá žiadny majetok vyššej hodnoty, žiadnu nehnuteľnosť. Telefón mu platí jeho mama vo výške 46,00 eur mesačne. Okrem toho by mal platiť elektrinu a plyn vo výške 150,00 eur za dom v Jelenci, kde mali s navrhovateľkou bývať. Dom je jeho matky. Nemá žiadne iné vyživovacie povinnosti. Krátkou cestou doložil súdu k nahliadnutiu dodatok č. 1 k Zmluve o pôžičke zo 16.10.2018. Otec nijakým spôsobom počas celého konania, a to ani na pojednávaní nerozporoval jednotlivé zložky a výšky nákladov na maloleté dieťa. Práve naopak, vyjadril sa, že ak by mal z čoho, požadované výživné by nemal problém uhrádzať.

6. Kolízny opatrovník navrhol súdu, aby bolo vyhovené návrhom matky a aby bol otec v zmysle princípu najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa zaviazaný k výživnému vo výške 140,00 eur mesačne od 17.10.2020 tak, ako to navrhovala matka.

7. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky maloletého, otca maloletého a kolízneho opatrovníka, lustráciami oboch rodičov cez katasterportál - celá SR, Sociálna poisťovňa a bankové účty - rozšírené, rodným listom maloletého, potvrdeniami o poberaní prídavkov na dieťa a rodičovského príspevku matkou

dieťaťa, potvrdením o pracovnom príjme starej matky maloletého ako aj daňovým priznaním starého otca maloletého za rok 2019, potvrdením o návšteve materskej školy, oznámením riaditeľky materskej školy o poplatkoch v súvislosti s návštevou škôlky, správou bývalého zamestnávateľa otca maloletého zo 04.02.2021, správou Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Nitra z 02.02.2021, trestným spisom Okresného súdu Nitra sp. zn. XT/X/XXXX, potvrdením o životnom sporení maloletému, účtovnými blokmi a potvrdeniami o nákupe potravín, drogérie a oblečenia a zistil nasledovný skutkový stav:

7. Maloletý T. E., narodený 05.XX.2018, sa narodil svojej matke za slobodna. Rodičia nežijú spolu od 17.10.2020, kedy bol otec po incidente medzi ním a matkou vzatý do väzby, pričom v súčasnosti sa už nachádza vo výkone trestu odňatia slobody v Nitre za uvedený skutok. Matka maloletého aj s maloletým žije u svojich rodičov, teda starých rodičov maloletého na B. R. v Z.. Matka sa o svojho syna riadne stará, v jej osobnej starostlivosti o maloletého sú nápomocní jeho starý rodičia zo strany matky. Matka maloletého bola do marca 2021 s maloletým na rodičovskej dovolenke. Jej jediným príjmom bol rodičovský príspevok vo výške 270,00 eur mesačne plus prídavky na dieťa vo výške 24,95 eura mesačne. V domácnosti, v ktorej žije matka maloletého aj so svojim synom sa zdržujú ešte starý rodičia maloletého, pričom stará matka má priemerný čistý mesačný príjem vo výške 670,46 eura a daňový základ starého otca maloletého z daňového priznania za rok 2019 vychádza vo výške 384,48 eura. Otec maloletého bol zamestnaný v spoločnosti BMS Bojnanský, s. r. o. ako stavebný robotník s priemerným mesačným zárobkom 559,14 eura vypočítaným zo siedmich výplat otca, pričom otec uviedol, že tieto boli vyplácané na viackrát, pretože reálne odrobil asi 3 mesiace. Tento pracovný pomer sa však skončil uplynutím doby, na ktorú bol uzavretý dňa 30.11.2020. Otec bol od 17.10.2020 vo väzbe do 04.02.2021, odkedy sa nachádza ako právoplatne odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody bez akéhokoľvek príjmu, pretože do práce vo výkone môže byť podľa jeho slov zaradený možno o 2 mesiace. Okrem maloletého nemajú rodičia ďalšiu vyživovaciu povinnosť a prakticky sú nemajetní. Matka maloletého má so zabezpečením výživy maloletého bežné výdavky vo forme stravy - 80,00 eur, oblečenia - 50,00 eur, životného sporenia - 31,70 eura ako aj školného a stravného vo výške 60,00 eur mesačne v súvislosti s návštevou škôlky maloletého, keďže tento nastupuje 07.04.2021, pričom matka má záujem zamestnať sa. Matka zároveň uviedla súdu, že na maloletého má ešte výdavok vo forme plávania vo výške 40,00 eur mesačne, ktoré má dopredu predplatené.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine (ďalej ZoR), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 3 ZoR, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

Podľa § 24 ods. 4 ZoR, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 28 ods. 1 ZoR, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa; zastupovanie maloletého dieťaťa; správa majetku maloletého dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 ZoR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 ZoR, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 ZoR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 ZoR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 ZoR, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1, veta prvá ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Podľa § 76 ods. 1 ZoR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 ZoR, Právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

11. Súd po vykonaní dokazovania dospel k právnomu záveru, že matka maloletého o maloletého syna sa riadne stará od jeho narodenia, keďže má vytvorené na to všetky podmienky, aby svojou osobnou starostlivosťou zabezpečila riadnu výchovu maloletého súd jej zveril do maloletého osobnej starostlivosti. V tomto spor medzi rodičmi maloletého ani nebol. Zároveň je zjavné, že otec maloletého sa o dieťa nemôže osobne starať z dôvodu, že sa nachádza v ÚVTOS NR.

12. Bolo preto potrebné vyriešiť v akej miere má otec prispievať na výživu svojho syna. Vo všeobecnosti je potrebné uviesť, že každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa. Vyživovacia povinnosť má ale niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou alebo tiež čiastočne starostlivosťou o domácnosť. Druhou formou plnenia vyživovacej povinnosti je poskytovanie vecných plnení, napríklad bývanie alebo stravovanie. Treťou formou plnenia vyživovacej povinnosti je platenie výživného ako peňažného príspevku na uhrádzovanie potrieb dieťaťa. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará, plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení (bývanie, strava, nákup ošatenia, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a pod.) a osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určil súd. Za schopnosti každého rodiča treba považovať jeho reálny zárobok, ktorý dosahuje v čase vyhlásenia rozhodnutia. Tento však treba pri posudzovaní ďalej modifikovať možnosťami rodiča, ktoré rozširujú reálne dosahovaný zárobok o subjektívnymi vlastnosťami podmienené možnosti (fyzická zdatnosť, vzdelanie, zdravotný stav, pracovné ponuky, časový priestor, prax, skúsenosti v odbore a pod.). Možnosti rodiča ovplyvňujú aj objektívne okolnosti (dopyt na trhu práce, ohodnotenie rovnakej pozície a pod.). Pre posúdenie možností a schopností povinného rodiča teda nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové pomery, ale jeho reálne zárobkové (prípadne aj majetkové) možnosti dané, okrem iného, jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností a pod. Ak súd zistí, že rodič zmenil doterajšie zamestnanie za menej výhodné, musí skúmať, či sa tak stalo z dôležitého dôvodu (zdravotne dôvody, organizačné zmeny, zmena bydliska a pod.), ak to tak nie je, bude vychádzať z jeho príjmov pred zmenou zamestnania. V prípade, ak rodič stratil zamestnanie úplne, treba tiež skúmať, z akého dôvodu sa tak stalo, či dostal alebo nedostal odstupné a v akej výške. Ak sa preukáže, že k strate zamestnania rodič sám neprispel, môže súd stratu zohľadniť, avšak musí prihliadať aj na vyplatené benefity. Majetkové pomery rodiča možno preukázať výpismi z listov vlastníctva, technickým preukazom, resp. inými dôkazmi, ktoré sú spôsobilé osvedčiť stupeň majetkového zabezpečenia rodiča. Rodič povinný výživou často argumentuje tým, že sa z objektívnych dôvodov nemôže zamestnať, preto dosahuje minimálny príjem. Treba uviesť, že žiadny účinný zákon v Slovenskej republike nestanovuje povinnosť pracovať. Nezakotvuje ani právo, resp. povinnosť pracovať v odbore, v ktorom je osoba vyučená. Zákon o rodine

však výslovne zakotvuje povinnosť rodiča živiť svoje dieťa, takže nemôže obstať argumentácia, podľa ktorej rodič nepracuje, pretože sa nevie umiestniť na trhu práce vo svojom odbore alebo na pozícii adekvátnej jeho predstavám, a preto nie je schopný plniť svoju vyživovaciu povinnosť. Základnou podmienkou správneho určenia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu je vyhodnotenie nákladov na dieťa. Musí sa urobiť reálne tak, aby vystihovalo potreby dieťaťa ku dnu vyhlásenia rozsudku. Na povinnosť stabilizovať výšku nákladov na dieťa nemôže súd rezignovať ani v prípade, ak sa rodičia na výške výživného dohodnú. Jednak je povinnosťou súdu posúdiť, či je rodičovská dohoda v súlade so záujmom dieťaťa a pre toto posúdenie nevyhnutne potrebuje výšku nákladov dieťaťa, jednak je povinnosťou súdu stanoviť podmienky, za ktorých dohodu o výživnom schváli. Výška mesačných nákladov na dieťa má predstavovať vyčíslenie všetkých pravidelných a nepravidelných platieb na dieťa tak, aby bola jednoznačne určiteľná. Náklady na dieťa predstavujú všetky náklady potrebné na uspokojenie jeho potrieb. Medzi tie základné patrí bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby a drogéria, zdravotná starostlivosť, školské potreby a náklady súvisiace s plnením školskej dochádzky, preprava dieťaťa, poplatky za záujmovú činnosť, prípadne primerané náklady na mobilný telefón. Iba základné bežné potreby dieťaťa pokrýva vyživovacia povinnosť rodičov len v tom prípade, ak sú možnosti a schopnosti rodičov slabé alebo objektívne obmedzené a nedovoľujú poskytnúť dieťaťu viac. Položky, ktoré sa pravidelne mesačne opakujú (strava, mobilný telefón, električka), ale aj tie, ktoré sa opakujú prevažnú väčšinu mesiacov v roku (družina, školné, stravné, poplatky za záujmovú činnosť dieťaťa a pod.), možno uviesť v konkrétnej výške aktuálne za mesiac. Nepravidelné platby (kúpa športových potrieb, zdravotných pomôcok, liečenie, škola v prírode alebo detský tábor) sa rozpočítajú na jednotlivé mesiace tak, že celková úhrada každého nákladu sa vydolí 12 mesiacmi a k pravidelným mesačným nákladom sa pripočíta len suma zodpovedajúca výške mesačného príspevku. Rodič, ktorý je potom platobným miestom, musí zabezpečiť, že v čase, keď nastane aktuálna potreba tento náklad zaplatiť, bude mať dostatok prostriedkov na jeho úhradu naakumulovaných aj z pravidelných mesačných príspevkov druhého rodiča. Po stanovení konkrétnej výšky priemerných mesačných nákladov na dieťa môže súd pristúpiť k druhému kroku, ktorým je určenie miery, ktorou sa na stanovených mesačných nákladoch bude podieľať každý z rodičov. Toto určenie závisí od viacerých faktorov. Z uvedeného vyplýva, že miera vyživovacej povinnosti rodičov k tomu istému dieťaťu nemusí byť rovnaká. Je nutné porovnať uvedené faktory u oboch rodičov navzájom (možnosti, schopnosti, majetkové a iné pomery) a zohľadniť tiež osobnú starostlivosť o dieťa, príp. starostlivosť o spoločnú domácnosť. Preto aj v prípade, ak sa preukáže, že možnosti rodičov ako povinných sú približne rovnaké a sú primerané potrebám dieťaťa, musí zaviazat' toho z nich, ktorý sa o dieťa osobne nestará, na plnenie v miere vyššej, než zodpovedá 1/2 preukázaných oprávnených potrieb dieťaťa.

13. V predmetnom prípade je potrebné brať na zreteľ, že vzhľadom na vek maloletého osobná starostlivosť matky o maloletého odôvodňuje uloženie povinnosti otcovi platiť výživné vo výške väčšej, ako je polovica všetkých dôvodných a preukázaných výdavkov na dieťa. U otca bolo nepochybne ďalej potrebné prihliadnuť pri určení rozsahu výšky vyživovacej povinnosti, že otec maloletého sa vzdal možnosti zárobku, keď sa dopustil trestného činu na matke maloletého, čoho dôsledkom v tomto konaní muselo byť, že súd postupoval v súlade s princípom prednosti potenciality príjmov. Na tomto mieste poukazuje súd na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/236/2018 z 20.02.2019, v ktorom je vedené, že: „pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Tento princíp sa uplatňuje aj vtedy, keď povinný svojím konaním berie na seba neprimerané majetkové riziká, zahŕňajúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, prípadne vedie až k strate jeho príjmu a tým aj k strate možnosti platiť výživné. Na zníženie (stratu) príjmu povinného súd prihliada len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného. Obdobné negatívne dopady na možnosť platiť výživné, aké má konanie povinného, ktorým sa sám bez vážneho dôvodu (nie v dôsledku objektívnych príčin ním nezavinených), vzdal doterajšieho výhodnejšieho zamestnania (s vyšším príjmom) a zamenil ho za zamestnanie menej výhodné, kde dosahuje nižší príjem (§ 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine), má úmyselné protiprávne konanie povinného majúce znaky trestnej činnosti, za ktoré bol vzatý do väzby a následne mu bol súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, pri výkone ktorého došlo k poklesu alebo až strate jeho príjmu. Aj v takom prípade je namieste uplatnenie princípu potenciality príjmov. Skutočnosť, že takýmto konaním sa povinný vzdal objektívnej možnosti platiť výživné, nemôže byť na úkor oprávneného. Opačný výklad ustanovenia § 75

ods. 1 veta druhá Zákona o rodine by viedol k absurdným dôsledkom, medziiným k tomu, že povinný by sa svojim úmyselným násilným konaním voči oprávnenému s následnou väzbou a právoplatným uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody „zbavil“ (alebo mohol „zbaviť“) svojej vyživovacej povinnosti.“

14. Vzhľadom na vyššie uvedené požiadal súd UPSVaR Nitra o oboznámenie súdu so situáciou na súčasnom trhu práce v prípade, ak by sa chcel muž vo veku 29 rokov so stredoškolským vzdelaním s maturitou uchádzať o zamestnanie v priemerne akej výške čistého mesačného zárobku a na akej pozícii by sa mohol uplatniť. UPSVaR NR doručil súdu dňa 02.02.2021 odpoveď, z ktorej vyplýva, že otec nie je v súčasnosti evidovaný ani ako uchádzač o zamestnanie. Ako uchádzač o zamestnanie bol naposledy evidovaný od 20.05.2020 do 23.06.2020 a bol vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie nakoľko sa zamestnal vo firme BMS Bojnanský, s.r.o., Piesková 1568, 951 35 Veľké Zálužie. Predchádzajúca evidencia na úrade práce trvala od 25.03.2019 do 26.04.2020 a pán Lužbeňák sa tiež zamestnal u menovaného zamestnávateľa. Ďalšia evidencia trvala od 01.10.2013 do 28.02.2014 a pán Lužbeňák bol vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie nakoľko preukázal vznik vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra pritom ku dňu 02.02.2021 eviduje vo svojom okrese 5457 voľných pracovných miest. Prevažujú voľné pracovné miesta s nasledujúcimi profesiami:

- Pomocný pracovník v strojárskvej (automobilovej) výrobe,
- Operátor vysokozdvížneho vozíka,
- Montážny pracovník (operátor) v strojárskvej výrobe,
- Montážny pracovník (operátor) elektronických zariadení,
- Iný montážny pracovník inde neuvedený,
- Zvárač kovov,
- Pracovník v sklade (skladník).

Pre príklad zároveň uviedli zamestnávateľov s profesiami vhodné pre kandidátov so stredoškolským vzdelaním s maturitou spolu so základnou zložkou mzdy v hrubom (nakoľko zamestnávateľia nemajú povinnosť uvádzať čistý zárobok):

Názov	Profesia	Sídlo	Základná zložka mzdy (v hrubom) od
Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o.	Montážny pracovník (operátor) v strojárskvej výrobe	Dolné Hony 1, 949 01 Nitra	905 EUR
synreon Slovakia s. r. o.	Operátor vysokozdvížneho vozíka	Dolné Hony 1, 949 01 Nitra	858 EUR
synreon Slovakia s. r. o.	Pomocný pracovník v strojárskvej (automobilovej) výrobe	Dolné Hony 1, 949 01 Nitra	714 EUR
Foxconn Slovakia, spol. s r.o.	Montážny pracovník (operátor) elektronických zariadení	Dolné Hony 23, 949 01 Nitra	735 EUR
DHL Logistics (Slovakia), spol. s r.o.	Pracovník v sklade (skladník)	Dolné Hony 27, 949 01 Nitra	813 EUR
MATADOR Automotive Vráble, a.s.	Montážny pracovník (operátor) v strojárskvej výrobe	Novozámocká 185/A, 949 05 Nitra	785 EUR
Auria Solutions Slovakia, s. r. o.	Montážny pracovník (operátor) v strojárskvej výrobe	Hlavná 1792/58 A, 952 01 Vráble	700 EUR
Kongsberg Automotive, s.r.o.	Operátor vysokozdvížneho vozíka	Hlavná 41, 952 01 Vráble	810 EUR
Nanogate Slovakia, s.r.o.	Operátor stroja na výrobu výrobkov z plastov	Staničná 502, 952 01 Vráble	4,53 EUR/hod.

15. Súd pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti teda nevychádzal z príjmu otca z predchádzajúceho zamestnania, keďže toto bolo uzavreté na dobu určitú, ale z priemeru miezd poskytnutých súdu zo strany UPSVaR NR na súčasnom trhu práce vo výške 790,00 eur mesačne v hrubom. Súd následne skúmal výdavky na strane dieťaťa, ktoré od 17.10.2020 do 31.03.2021 ustálil na výške 201,70 eura - strava, oblečenie, plávanie a životné sporenie (všetko uvedené vyššie) a od 01.04.2021 na výške 261,70 eura - k výdavkom sa pridávajú výdavky súvisiace s návštevou materskej školy (taktiež uvedené vyššie). S prihliadnutím na vek maloletého a na to, že so zabezpečením jeho výživy má v súčasnosti matka maloletého bežné výdavky, ktoré súdu zároveň dostatočne preukázala a tieto otec nijako nespochybnil,

dospel súd k záveru, že výživné určené v sume 140,00 eur mesačne zo strany otca maloletého, bude postačovať na krytie oprávnených potrieb maloletého a zodpovedá schopnostiam a možnostiam rodičov. Výživné bolo určené späťne od 17.10.2020 tak, ako to žiadala matka vo svojom návrhu preto, že súd vzhľadom na dôvody hodné osobitného zreteľa k takémuto rozhodnutiu s poukazom na to, že týmto dňom nastúpil otec do výkonu väzby pre podozrenie zo spáchania trestného činu voči matke. Právoplatnosťou trestného rozkazu proti otcovi sa potvrdilo, že matka sa nijakým spôsobom nepričinila o to, že ich maloleté dieťa ostalo zrazu bez akejkoľvek výživy zo strany otca. Matka ostala na výživu maloletého sama, pričom prvoradým záujmom rodičov musí za každých okolností byť zabezpečenie výživy svojich detí. Ako už bolo vyššie uvedené, aj keď pri výdavkoch na dieťa nastáva na prelome mesiacov marec a apríl roku 2021 zmena a zvýšenie výdavkov z dôvodu návštevy škôlky, súd určil výživné v jednej sume tak pred touto zmenou, ako aj po nej z dôvodu, že zároveň priznal výživné späťne, ktoré sa naakumulovalo vo výške 767,74 eura a toto bude otec do budúcnosti povinný platiť matke v splátkach spolu s bežným výživným po 20,00 eur mesačne, teda v sume 160,00 eur až do jeho zaplatenia, pričom súd má za to, že aj po zaplatení ročného výživného bude suma 140,00 eur mesačne predstavovať viac ako polovicu všetkých výdavkov na maloletého, učené tým za dosť princípom uvedeným vyššie. Zároveň, aj keď súd vychádzal zo zásady prednosti potenciality príjmov, nemohol súd absolútne neprihliadať na nepriaznivú situáciu otca, do ktorej, aj keď sa dostal svojim pričinením, je nutné aby sa z nej dostal čím skôr tak, aby aspoň vo forme poskytovania výživného mohol byť v budúcnosti oporou pre jeho dieťa, pričom aj sám na pojednávaní uviedol, že ak bude v budúcnosti zarábať, bude bez problémov poskytovať vyššie výživné. Za súčasného stavu je ale v najlepšom záujme dieťaťa, aby uhrádzal výživné v takej výške, v akej bol zaviazaný týmto rozsudkom pod bodom II. a III.

12. Vzhľadom na to, že rodičia nežiadali úpravu styku s maloletým ako aj z dôvodu, že otec sa v súčasnosti nachádza v ÚVTOS, nebolo potrebné upravovať styk otca s maloletým dieťaťom, čo znamená, že tento je v prípade prepustenia otca na slobodu ponechaný na dohodu oboch rodičov.

13. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Nitre.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1 a ods. 2 CSP, podľa ktorého, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.